

portiková náměstí, tekl roztavený kov z oceloskleněných paneláků i z kolejí tramvají ve vyvařivším se asfaltu, kdo tam zůstal, bylo po něm, ale žádný občan tam nezůstal, neboť díky technice rovnýma nohamama spadl (respektive sklouzl) do krytu. Neřádnými občany byli jen invalidní důchodci a pář podivných sociálních případů, starců a stařen žijících opuštěně ve starých domech na spadnutí. A když už byli opuštěni, tak je stejně nikdo nepočítal.

Nemocnice a kulturní ústavy se celé a jedním rázem propadly o padesát či sto metrů a barák generálního štábů byl z netavitelné a nerozbítné oceli a vevnitř klimatizovaný, i když bylo venku 10.000 stupňů Celsia.

Jako ve Spojeneckém městě, tak i zde policejní sbor a protiletecké hlídky tvořili skoro vesměs lidé tělesně nebo duševně defektní či podvyvinutí, neboť tyto služby konali s nadšením, z nadšení a pro nadšení. Stalo se již před generací příslivím, že podle blýskajících se oček poznáš policijta. Každý byl tak hrozně rád, že je ve službě, a očka mu skutečně jen hrála, i když pro defekt či blbost nedokázal ani řídit dopravu, ani nikoho legitimovat, natož zatknout apod., ale upozorňoval kolemjoucí horlivě na to, že nemají příšitý knoflík nebo že by si tyhle kalhoty měli dát do čistírny nebo že nejsou dostatečně teple oblečeni, a ovšem nejblaženější byl, když uviděl invalidního důchodce, individuum obvykle příliš nedbale nebo příliš exkluzivně oblečené, s příliš dlouhými vlasy a vousy, s rukama v kapsách a obvykle nikam nepospíchající. Nelenil tom vykřikuje, poroučeje a lamentuje, ať hned vydá ty ruce ostříhat, ať jde na venerologickou prohlídku atd., až konečně hlídka opravdovým postrachem invalidních důchodců, kteří před nimi skutečně prchali, jakmile je viděli, a policajti byli nad tímto úspěchem bez sebe radostí.

Ted' ve Federálním městě měli tělesní a duševní postiženci zas jednou pré. Poskakovali po ulicích vykřikujíce cosi, čemuž nikdo nerozuměl, a lepili z vlastních tiskáren dodané plakáty, že musíme mluvit novou řečí nebo že každý cizinec má být

zatčen, že byla zrušena dosavadní jednotná měna a zavedena vlastní atd.

A se nejprve skutečně trochu obával vstoupit do tramvaje, ale nakonec si řekl, že k příteli je to ještě kus světa a byl uchozený, tak nasedl a vykázal se normální legitimací pro důchodce, obávaje se, že mu to neprojde. Ale lidi ho zas ze zvyku pustili sednout, když poznali, že je ze Spojeneckého města, nabízeli mu nové bankovky (však stejně budou platit jen tři dny, povídal starý otec) a ptali se, jak to tam vypadá a nezná-li náhodou jejich přesobuzné, kteří tam bydlí.

Jakožto invalidní důchodce nevěděl A. ovšem nic a tak odpovídal vymyšlenými bludy. A lidi také nevěděli, že invalidní důchodce jim plácne, co mu slina na jazyk přinese, ale rádi a uvážlivě naslouchali a děkovali, až A. dospěl na stanici, kde vystoupil. Toto chování lidí k invalidním důchodcům A. vždycky překvapovalo. Byl ještě mladý, aby to pochopil přirozenou moudrostí stárnutí, a tak v tom viděl jenom nepochopitelně iracionální projev nedůslednosti, neboť invalidní důchodci byli jinak neustálým terčem výhrůžek a pravým hromosvodem jak úředního, tak veřejného mínění.

Na stanici, kde vystoupil, se na chvíli zastavil a nechtěl věřit svým očím. Nikde nesvítila světla. Mohlo to být – jako ve Spojeneckém městě – běžné vypínání proudu v dopravní špičce nebo při sněžení či po dešti, ale nebylo to – tamhle a tamhle taky se v okně normálně svítilo a postiženci v uniformách a jejich pomocníci s páskami na rukávech (ti byli ovšem ze všech naprosto nejvíce dokonalí a snaživí) cosi vykřikovali – bylo tedy zřejmě zatemnění nebo zkouška na zatemnění. Opatření postrádající už pět set let jakéhokoli smyslu, ale přesto dodržované jako rituál a symbol občanského kolektivního hrdinství, jež pomáhalo člověku k hrdosti na svůj kolektiv a na svoji příslušnost k němu.

Ve tmě se A. špatně orientoval. Přece jen tady nechodil každý den, aby poznal, že je u přítele domu, jen dotykem dlažby. Přítel bydlel ke své spokojenosti v tzv. akademické čtvrti (jaká byla samozřejmě i ve Spojeneckém městě), v dřevěné boudě, zapomenuté tu kdysi stavbaři, k níž byl napojen elektrický kabel i kanalizace, takže to měl dokonce

